

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 снт.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 снт.

ПРЕТПЛАТА ИЗЛОЖИ:

Месечно 8 франка, тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Ситни огласи 0.20 франк од почетног реда, већа
огласи по погодби. Новац се подaje држави и монар-
сарма и дипломатским заступницима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слази преко Краљ. Срп. Генерал. Консулства
у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код аген-
ције „Друштва грчке штампе“ улица Булгаромтон
бр. 5, близу главне поште.

ВИСОКА ПАЖЊА

Избор Њ. В. Краља Петра и Њ. Кр. В. Престолонаследника Александра за почасне чланове Императорског Јурјевског Универзитета.

Императорски Јурјевски Универзитет изабрао је Његово Величанство Краља Петра и Његово Краљ. Височанство Престолонаследника Александра за своје почасне чланове. Том приликом упутео је својим узвишеним члановима дипломе и спроводна писма, у којима се истачу високе заслуге Њ. В. Краља Петра и Њ. Кр. Височанства Престолонаследника Србије у великим ратовима, које је ова водила и води за очување своје народне независности и ослобођење своје подјармљене браће.

У дипломи се вели: »Савет Имп. Јурјевског Универзитета једногласно је изабрао Њ. В. Петра I. Краља Србије у знак свога најдубљег поштовања за херојску заштиту како слободе, чести и права Србије, тако и хуманости и цивилизације, за по часног члана Имп. Јурјевског Универзитета.«

Диплома упућена Њ. Кр. Височанству Престолонаследнику Александру има исту садржину.

НЕМАЧКА ХОЋЕ МИР!

НЕОБОРИВ ДОКАЗ НЕМАЧКЕ НЕМОЋИ

Многобројним фактима утврђено је до сад да је војна и економска ситуација наших непријатеља таква, да их само мир без одлагања може спасти од неизбежне катастрофе. Резултат њихових досадашњих ратних успеха је ништаван према гигантским размерама борбе, која се води, а одвојеност од светских континената довела је не само трговину и индустрију, већ и саме животне прилике нама непријатељских народа у готово безизлазан положај. Њихова криза постаје све акутнија, у колико се рат даље наставља и сасвим је природно што они са највећим песимизмом, који уосталом ни мало не крију, гледају на будући развој догађаја.

У оваквој ситуацији треба тражити узроке немачким предлозима за преговоре о миру. Нашим непријатељима стало је веома много да што пре дођу до мира, како би избегли коначан слом, који им предстоји. Предлози учињени од Бетмана Холвега Савезничким владама одбијени су одлучно и енергично. Савезници су испољили своју крајњу решеност да рат наставе до потпуне победе принципа, ради којих је потргнуто мач из корица. Немачка штампа посветила је веома јучне коментаре Савезничком одговору и покушала да на нас и наше Савезнике свали одговорност за про-

дужење страховите војне. Цео свет изрекао је о томе свој суд. Неутрална штампа је без устезања осудила маневар Немачке и њених савезника, да се погодним миром спасу од огромне одговорности и заслужене казне. Излишно би било, упуштати се поводом тога питања у детаљна доказивања.

Оно, што нарочито пада у очи и што се особито манифестује у току последњег месеца дана јесте упорна доследност, са којом Немачка покушава да започне преговоре о миру. То је најбољи деманти свих од њихове стране протурених гласова о неким тобожним ратним успесима. Ти успеси везани су само за фронтове подређене, споредне важности. На главним фронтovima Немци су после серије озбиљних пораза запали у потчињен и тежак положај. На фронту Соме Англо-Французи су апсолутни господари ситуације, на Вердену француске трупе имају потпуну надмоћност, Талијани угрожавају аустријске линије на Карсу и у Трентину, генерал Брусиллов прети Немцима страшном офанзивом на источном фронту. Зар је потребно доказивати ефемерност румунске кампање, која представља само безначајан епизод немачких споредних резултата?

Последњих дана сва немачка штампа са чудном истрајношћу доказује, да

је Немачка готова да закључи мир. Извесни листови чине чак и велике концесије у питању принципа народности. Граф Тиса, један од виновника европског рата, изјављује у парламенту, да прима начело Вилсоново о придржавању начела народности. Кајзер Вилем у очи свог рођендана држи савет са шефовима своје и савезничких влада ради подношења нових предлога о миру. За то време председник Вилсон чини енергичне напоре, да изазове преговоре о миру.

Међутим, унутрашња криза Немачке и њених савезника постаје све акутнија. Њиховим народима додијали су рат и гладовање и они категорички траже закључење мира. Побуне и нереди обнављају се свакодневно по великим градовима непријатељских земаља. Морал њихове војске опада постепено. Поднете жртве смешне су према добивеним резултатима. Резерве су исцрпене и перспективе за даљу борбу одвећ су песимистичне. »Спасилац Немачке«, »гвоздени« маршал Хинденбург пред оваквим чињеницама нашао је за потребно да кајзеру саветује закључење мира.

Док овакве бриге и невоље раздиру наше непријатеље, Савезници припремају одлучни, коначни ударац. Њихова снага приближује се кулминационој тачки, док се немачка већ примакла крају. Рат улази у последњу, решавајућу фазу. Предстоје знаменити, одсудни догађаји. Постигнута је надмоћност не само у војним снагама, већ и у ратној техници. На главним фронтovima, који можда још на пролеће имају да реше европски рат господари су Савезници. Велики капитални удар неће мимоићи наше непријатеље. Предвиђајући га, они чине све могуће напоре да га избегну и да по сваку цену дођу до ма колико погодног мира.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Атина. — Интервенција Беноа XV. у корист дањања блокаде, произвела је велико расположење код атинског становништва.

Штампа коментарише на разне начине посредовање Папе.

Атина. — Противно ономе што је објављено, посланици сила Споразума налазе се још увек у Караџици.

Светосавска прослава

У нашој избегличкој школи

Данас је Света Сава, дан посвећен првом српском архијепископу и просветитељу, за чије су име везане најлепше тековине наше старе, средњевековне државе. Јер он је, својом мудрошћу и енергичном политиком извојевљавао афтокефалност српској цркви, његовом преданом раду има се захвалити што је тадашње Велико Жупанство уздигнуто на степен Краљевства, он је — схватајући прави значај и важност просветних установа, са неуморним самопрегореванјем подизао епископије, цркве и манастире, једине просветно културне центре онога доба и још више — он је сам, својим делима обележио правац којим ће грести сва поколења. Он је тиме положио јаке основе, српском царству, патријаршији и нашем сјајном ренесансу четрнаестог столећа. Отуда је његова појава читава епоха која ће вековима обележавати путеве и стазе којим ће ићи сваки Србин, како онај на крмилу државном, тако и онај, који се је спустио у најниже слојеве народне да лучем просвете обасјава и облагороди свачију душу и срце. А његов аскетски живот, оличене највеличанственијег начела, да се човек може уздићи само преданим радом, скромношћу и врлинама, изразито манифестује величину душе српског народа, у којем се испољавају све особине једне јаке, живаце и способне расе.

У тим мислима нашао сам се пред школом избегличког логора, која је још прошле године подигнута заузимањем Владичиних Комесара. То је повећа барака преграђена на два одељења у којима раде само две учитељице са две стотине наше деце обојега пола.

Црквено-школска свечаност од почела је после Божије службе у солунској цркви, посвећена имени првог учитеља еванђелске истине, прогреса, српског родољубља, братске слоге, љубави и мира, а потом је настављена у школским просторијама, које су за ту сврху биле веома лепо и укусно декорисане зеленилом, ћилимима и сликама. Овој свечаности присуствовали су дечји родитељи, много народа и пријатељи просвете, а од гостију бележимо вазаславника Њ. В. Краља г. В. Тодоровића пуковника, пре-

ставник Њ. Височанства Наследника Престола Александра г. пуковник Јуришић, затим грофаца Де Ренак представница француског Црвеног Крста, начелник Министарства Унутрашњих Дела г. Лазвић, Владичин Комесар г. г. Алимпић, Ђирковић и Трифуновић, г. Фиц Петрик мајор, представник енглеског Црвеног Крста госпођа Сарда, супруга француског команданта места, енглески пуковник г. Енглиш, генерални конзул Краљевине Србије г. Винтровић са особљем конзулата, неколико виших и нижих официра као и представника наших савезника увеличали су, својом посетом, ову доиста и значајну и интересантну школску свечаност која је својом простотом, скромношћу и значајем оставила на сваког леп и пријатан утисак.

После религиозног церемонијала и сечења славског колача, поздравно је ученике говором свештеника Сава Рабреновић, који је на завршетку пожелео да се овај велики празник идуће године прослави у њшој слободној, великој и уједињеној отаџбини. За тим су ученици наизменице декламовали и певали. Једна је била последња сценарија која је представљала наше мале добровољце. Један малишан од својих пет—шест година лежи на тлу и нишани са пушком. Други ово њега, његових година, стоје са пушком спремно да полете на непријатеља. Ту је и трубач и добошар а иза њих старији друг, који својом декламацијом објашњава намеру ових јунака, који ће бранити границе уједињеног српства од свих наших националних непријатеља.

По завршетку свечаности гости су послужени кољивом, паћем и слаткишима. А по том су ученици изашли у дворште, уредили се по разредима и прилазили столу где су их очекивали обилати дарови. Његово Височанство Наследник Престола, послао је, преко свога изасланика, велику количину чоколада у завоју са сликом Наследника Престола, бомбона, кутије са писаним прибором и књижица Косову, које су раздаване ђацима. Осим тога сваки ученик, чији је отац на бранику отаџбине, или која нема родитеља, добио је по пет или десет драхми као нарочити поклон Наследника Престола Краљевине Александра, који ће код ових безазлених малишана и с те стране стећи вечиту љубав и оданост према својој будућем краљу Велике и моћне Србије.

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

БАЛКАНСКИ ФРОНТ

Циљ солунске експедиције

Лондон, 15. јан.

У једном чланку солунски дописник »Дејли Телеграф« исцитује ситуацију Источне војске и перспективе за 1917. годину. Он изражава убеђење, да је ово предузеће надахнуто жељом да одржи обећање дато Србији, и веома практично. Циљ балканске експедиције је, да се непријатељу пресеће линија Берлин—Багдад. Преко ове линије добијају Немци резерве у људству и намирницама из Азије. Прекид ове велике линије оправдао би Источну експедицију.

»Балканска војска има још задатак, да уништи немачке циљеве на Балкану. Рат је почео са Балкана, јер је већ годинама Немачка сматрала Солун као први корак ка освојењу Индије и целог Истока. Да су Немци дошли у Солун, они би од њега начинили Кил Средоземног Мора и Мисир био угрожен флотом исто тако јаком, као што је немачка флота у Северном Мору.

»Ето, зато, закључује дописник, треба успоставити Србију на јачим и ширим основама и очувати интересе Споразума установом једног великог словенског бедема, који ће бити брана тежњама централних држава«.

ГРЧКА ШТАМПА

„Елас“: Јучерашња пошта из Египта донела нам је пуно новости о тамошњем врло живом покрету Народне Одбране. Политичко и војно изасланство под генералом Лапатотисом отпочело је најживље свој рад. Добровољци се стално јављају и вежбају у логоршту Народне Одбране, које се налази у близини Александрије. Логор је посетио енглески генерал Бовл који је одржао смотру над војницима, са интересовањем тражи детаљна обавештења и отишао са најлепшим утисцима.

Општена александријска скупина је на својих канцеларија слике града Константина и Софије, и место њих истакала је слике незаборавног краља Ђорђа и краљице Олге. (Из броја 607. од јуче).—

„Македонија“. Данаас грчки народ пита: Је ли истина или није да је краљ Константин ошамарио Француску у Берлину славећи немачку тактику баш у времену кад се француска миса још налазила у Грчкој и када су њој великим делом припадали лавови оба рата? Да ли је истина или није да је његова преданост Немачкој ишла тако далеко да је се он ставио на страну Немачке, и ако су у њеном друштву ратовали непријатељи грчки, Турска и Бугарска? Да ли је истина или није да се у фебруару 1915 год. уопротивио политици Е. Венизелоса, те се дало времена за утврђење Дарданела? Да ли је истина или не да је у септембру 1915. прогласио Грчку за међународно бешчасном, не признавши важност грчко српског уговора за

љубав Немачке? Је ли истина или не да је распустио Скупштину од 31 маја 1915, која је била вердикт грчкога народа у корист подвиге Е. Венизелоса? Је ли истина или не да је три корнуса грчке војске у Македонију распоредио тако да може о југа напредати савезничку војску? Је ли истина или не да су Савезници били праморни да баде у ваздух местове и да узму Карабуруну управо зато, да би се сачували од ове опасности? Је ли истина или не да је краљ Константин држао у Солуну шињуне ради ухођења савезничких кретања? Је ли истина или не да је одликовао за заслуге официра Авдја, кога су Савезници ухватили? Је ли истина или не да је снабдевао немачке сумарене и Германе Бугаре преко Лерина? Је ли истина или не да је предао Р. паз? Је ли истина или не да је предао Источну Македонију и грчку војску?

Али шта је овај човек прогласио да учини за љубав Рајзеру? (Дословно из бр. 1825) Пол-Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА**Са солунског фронта**

— француски коминике —

Солун, 15. јануара.

Јуче је рђаво време спречило артиљеријско дејство. Итумма јући на једном делу италијанског сектора било је мање више свуда мерно.

На поменутом сектору претпрошле ноћи водиле су се живе борбе са свима механичким оруђима. Јуче је савезничка артиљерија живо бомбардовала ове ровове тога сектора.

Француски коминике

Париз, 15. јануара

На левој обали Мезе, француска је артиљерија извршила деструктивна гађања на немачке организације на сектору коте 304.

У Епаржу, доста јака артиљеријска борба. Један немачки препад у тој области је препао под француском артиљеријском ватром. Немци су покушали напад на једну француску предстражу код Мон де Масижа, али су лако одбијени. Ноћ је прошла на миру на осталом фронту.

Авијатика. — У току 13. јануара два француска авија

тика је издржала многобројне ваздушне борбе, у току које су пет немачких аероплана оборени. Два од овакх апарата пада су у области Вердена. Поручник Гивемер нашао је један немачки аероплан и приморан да се спусти у француске линије близу Дублена.

Овај је пилот оборен до сада 30 немачких аероплана.

Париз, 15. јануара.

Доста јака артиљеријска борба на левој обали Мезе у области коте 304. као и на десној обали на секторима: Лувемона и шуме Корriere. У Лорену, француске су батерије извршиле деспруктивно гађање на немачке организације у шума Порој.

Енглески коминике

Лондон, 15. јан.

Врло срећне операције извршене су јуче у јутру на фронту Соме у близини Транслоа. Наше су трупе освојиле одређене објектине и заузеле главни део немачког положаја. Заробиле су више од 350 војника од којих су 6 официра. У току дана Немци су вршили огорчене против нападе да поврате изгубљени терен али

су били увек одбијени претрпевши велике губитке. Наши су губитци незнатни. Наше су трупе такође продрле у непријатељске ровове северо-источно од Невилла-Сент-Васта. Заробљено је доста војника. Ми нисмо имали губитака Претпрошле ноћи наша је патрола продрла у непријатељске ровове северо-источно од Вериа; непријатељ је имао извештај број мртвих. Наша је артиљерија бомбардовала непријатељске положаје у близини Сера и јако оштетила заклоне. Северно од Хилиша наша је артиљерија тукла једну пешачку колону причинивши јој велике губитке.

Наша је авијатика била је доста активна. Два непријатељска аероплана су уништена. Један други, услед квара био је приморан да се спусти на земљу. Од 10. јануара до данас шест немачких уништених аероплана падали су у наше линије.

Италијански коминике

Рим, 15. јануара.

Дуж целог фронта обична артиљеријска активност, интензивнија на сектору Зуе, на горњем Ванујодолни Травињои на Карсу. Непријатељски аероплани покушали су да лете над нашом територијом али одбијени ватром наших против аеропланских батерија.

Руски коминике

Петроград, 15. јануара

После јаког бомбардовања наших ровова источно од друма — Валичем—Клоки, западно од Риге, Немци су напали наше трупе али су одбијени са великим губитцима. У области Митаве употребљени смо загушљиве гасове који су нанели код Немаца панику.

На осталим фронтовима није било промене.

Оскудица у артиљерији

Женева, 15. јануара

Дописници немачке штампе у главном немачком штабу у Румунији извештавају да војска маршала Фалкенхајна у оскудици брзих и комотних саобраћајних путева, не може више бити снабдевања тешком артиљеријом.

Немачки поморски пораз

Лондон, 15. јануара

»Ивлин Сун« пише о немачком поразу: »Енглеска флота бди увек и спремна је, да се упусти у поморску битку. Непријатељу је немогуће да изиђе у пристани-

шта, где му је флота затворена од почетка рата.«

Амстердам, 15. јануара

Немачка штампа коментарише поморску борбу између енглеских и немачких дестројера и признаје губитак сумарена »U-69« једног торпилера.

НЕМОЋ НЕМАЧКЕ

Сва нада у сумаренском рату

Лондон, 15. јануара

Војни критичар »Вестминстер Газете« пише, под насловом »Скора Савезничка офанзива«: »Пошто су војна средства Немачке јако компромитована, она је посветила највећу бригу праћењу сумарена. То доказује, да је сумаренска акција постала једина нада Немачке. Војна офанзива покушана је без резултата. Поуздање Немачке у своје војничко стање само је у речима а не у делима.

Надмоћност Савезника успостављена је постепено и сигурно. Немачка се не нада више победити на суви и покушава крајње напоре на мору. Факат, да Немци полажу све наде на сумаренску акцију највећи је доказ губитка поуздања, које су Немци имали у своју војну снагу.

ВЕЛИКЕ ПРИПРЕМЕ

Предстоје крајњи ратни напори

Лондон, 15. јан.

»Морнинг Пост« у једном уводном чланку говорећи о претелим изјавама доктора Хелффера и других немачких личности, каже да је експлозија предосћања које ове изјаве садрже, мотивисана фактом да су немачки предлози, који су тежили закључењу примирја, одбачени од стране Савезника. Немачки предлози значе да је Немачка уверена да неће ништа добити него све изгубити, ако се продужи рат. Немачки владајући кругови знају добро да је завојевачки план потпуно уништен од битке на Марни. Напад на Верден је био велики напор да се поправа пораз на Марни. Али је и он пропао.

Операције у Румунији и веома су вођене са великом издржљивошћу и неу постизање одлучајуће резултате. Немачка, док разговара о миру, привушла ме-

ФЕЛТОН

РАТ И КЊИЖЕВНОСТ.

— Српска књига последњих година. — 6

Људевит Вуликевић, један од последњих богомила, писац *Моје матере* и *Силе у савјести*, апостол хришћанске љубави и више правде, завршио је, у 77. години, свој живот 14. јуна 1916. год. у лепом Неапољу. Није знаменит по обилности рада, али је био ретко племенитога срца, а оно што је највише кристалног је облика као главе јеванђелске и остаће увек узор своје врсте и по дубоким мислима и по необично уметничком стилу. Некада свештеник, у старости је прешао у Валдејску цркву, тражећи Христа, кога је тек сирћу нашао. Умро је с две жеље: да му се тело пренесе у

Цавтат, и да му на гробу буде натпис »српски књижевник.«

Велимир Ј. Рајић, симпатичан и као човек, и као песник једног дубоког бола, и као енергичан радник на свима родољубним пословима, завршио је свој неуживани живот у Г. Милановцу ујесен прошле године, у почетку повлачења. Не знам да је ко од наших писаца више био одушевљен последњим догађајима од тихог и нежног Рајаћа, која је своје недовољно здравље не милосно исцрпљивао напорима које нико од њега није тражио. Он је хтео све да учини, свуда да стигне, свуда да помогне, примајући и послове за које физич-

ки није био јак, само да помогне општој ствари. Његова књижица *Песме и проза* има у себи места, која долазе у најлепше редове наше поезије. Патриотским новинарством, одабраним преводима, радом на родољубној поезији такође се довољно одужио отаџбини, према којој је у захтевима био један од најскромнијих. У току рата уређивао је, 1915. године, илустровану хроникку »Ратни записи«, у којој је очувао спомен многим знатним догађајима и људима, а последњи му је већи рад био поменути превод *Quousque tandem, o, Bulgaria?*, штампан пред сам почетак повлачења.

Смрћу Милутина Ускоковића (готово у исто време када је умро и Рајаћ) трагично је завршио још један млад живот. На пољу романа, тако оскудну у

радницима, био је од најбољих. Његови *Дошљаци* (издање С. К. Задруге) заузимају угледно место у најбољим радовима наше најновије књижевности и оправдавају наде, податане у даровита и обална писца, какав је био Ускоковић. Добро око, лако перо, zgodна композиција, готово увек тачна психологија, леп детаљан опис, занимљивост у приповедању — све су те особине довољно заступљене и у романима и у многобројним новалама (збирка *Кад руже цветају*).

Прока Јовкић (Нестор Жучни, П. Бративски) био је један од главних пророка ових крвавих дана. Његова »Књига борбе и живота« најлепше о томе сведочи. По повратку из Америке, где се научио бити бој са животом, заменивши певање о човеку певањем о Србији и јужном Словен-

ству, унео је у нашу родољубну поезију нову свежину и нове елементе. Велико доба балканског савезничког рата Јовкић је овековечио. У зноју лица свога и својим трудом пробио се, и кад је од себе створио готова човека, човека од угледа и вредности, умро је оборен заразом на војној дужности, у мају 1915. год. у Нашу. Српска књига у њему је изгубила најјачег и најобилнијег млађег песника. Оставио је три збирке и много рукописа, који су, вероватно пропали.

Милан Луковић, чије су песме у »С. К. Гласнику«, одмах стекле признање и похвалу, погинуо је за Отаџбину. Песнички дар, већ познат у тој породици, код њега је још био допуњен темељном спремом и ретким срцем. С особитим разумевањем

тогдашње своје снаге и спрема о свим видима и последњу борбу. Једини циљ Савезника је да се спреме за ту борбу од великог замашаја.

Немачка изјављује да се бори за своју егзистенцију, док међутим у ствари, она води борбу за превласт њене војничке силе

и да спасе овоју династију. Борба је страшна јер је милитаризам за њу религија. Она ће продужити да се бори али ми не треба да клонемо духом него да предузмемо све потребне мере да би се постигла праведна победа.

30 су сами обуставили излажење услед скупоће хартије. Од почетка рата преко 500 листова немачких престало је излазити.

Број обустављених аустријских листова је сразмерно већи. У словачким, хрватским и чешким областима готово сви листови су забрањени

и у другим престоницама централних држава и њихових савезница.

Париз. — „Матену“ јављају из Јапана, да је генерал Вертело имао последњих дана дуге конференције са шефом руског генералштаба генералом Гурком, који ће у будуће руководити операцијама на руско-румунском фронту.

Париз. — Француски парламент изгласао је закон, којим се неутрални бродови у служби Француске овлашћују да плове са француским заставама.

Париз. — Са 289 против 187 гласова француски парламент решио је на тајној седници да расправља о интерпелацијама посланика Ферје и Абрами односно догађаја у Грчкој.

Цирих. — Велики судар возова десно се на прузи Трет-Беч. Има око 30 мртвих и велики број рањених.

кензенем опозване са румунског и упућене на североисточни фронт.

На румунском фронту

Лондон, 15. јан. Више нових сепција енглеваких блицдранних аутомобила стигло је са Кавказа на румунски фронт. Исто тако стигле су и британске ескадриле авиона.

САОПШТЕЊА

Димитрије Вуловић редов надровац да јави своју тачну адресу Милошу Вуловићу редову 1 ч. 3. бат. пошта 44. Моли свакога ко што о њему зна да му јави.

Милан Ристић деловођа, Сава Јевић — Бонлуда, каплар Богомир Љ. Радовановић, Милорад Миловановић и Милорад Јовановић поткивач да се јаве Ивану Вучићу пеш. поручнику пошта 84.

Г. Гргура Ристића пуковника моли Драгољуб В. Протић, пом. писар, рез. пнар. пошта 999, да му јави своју адресу.

Михаило Николић, каплар при штабу пука поште XVI, моли све пријатеље и познанике да му јаве што знају о његовом синовцу Стевану Др. Николићу, љаку скопске подоф. школе на чему ће им бити до гроба благодаран.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО ХИРУРГ - ДАНТИСТА

Са париском дипломом и осамнаесто-годишњим искуством. Рад брвиљив до савршенства у року од 3 до 4 дана. Вађење зуба без болова уз припомоћ једног левара са париског медицинског факултета. Ул. Венизелос бр. 147, ул. Егнатија бр. 65. 2—12

Апотека и дрогерија ЦЕНТРАЛ ИСАН КУЊО

Ул. Венизелос број 84. Велики депо апотекарских артикала. Све врсте фотографских артикала. Одлично развијање плоча за 24 часа. Мрачна комора на располагању аматера. 13—15

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Југословенски помени.

Југословенска националистичка омладина приредила је 31. децембра у српској цркви на Крфу парастос добровољцима Србима, Хрватима и Словенцима из Аустро Угарске који, борећи се славно под светим српским заставама, јуначки положише своје животе за национално ослобођење и уједињење.

Лојд Џорџ о зајму.

Према вестима из Лондона, г. Лојд Џорџ је изјавио да успех новог енглеског ратног зајма превазилази сва очекивања. Он је изразио своје задовољство, што види, да се све друштвене класе такмиче у прилагању за отаџбину. Г. Лојд Џорџ рекао је, да је немогуће предвидети крајњи резултат зајма, пошто се уписивање врши до краја фебруара.

Претрес лађа.

Близу Лас Палмас (Кацарвско острво) немачки су сумарени за оставили три грчке лађе и претресли. После претреса команданта сумарена наредили су капетанима лађа да истоваре њихову робу у Лас Палмасу.

Снабдевање руске војске.

Из Петрограда саопштавају да ће Дума у једној од идућих седница испитати питање о саобраћају и снабдевању руских армија на источном румунском и карпатском фронту.

Италија не даје жито.

Из Атине јављају гроф Боздари, саопштио је Золакастосу мн. спољ. послова одговор италијанске владе која жали што нема жито на расположењу да позајми Грчкој

Одликовање.

Из Атине јављају: Кајзер је одликовао маршала Макензена великим орденом твозденог крста приликом прославе његовог рођендана.

Том приликом су грчки краљ и краљица отишли у немачки клуб „Филаделфија“, где их је немачка колонија врло лепо примила.

Нова нота.

Из Атине јављају да су посланици сила Споразума предали јуче у јутру атинској влади нову ноту у којој су изнети извесни детаљи који се односе на војне транспорте. Због тога је сазван министарски савет у Атини.

Транспорт муниције.

Из Атине јављају: Транспорт муниције из Пиреја у Нофи одпочео је јуче.

Циклон у Колумбији.

Из Њујорка јављају да је велики циклон упропастио област Колумбију; многе су куће разрушене и велики број великог дрвећа из корена ишчупан.

Француско министарство војно.

У француском војном министарству установљено је нарочито одељење за припремне радове односно општег вођења рата. Ово одељење биће у сталној вези са главним генералштабом војске.

Нове америчке жртве.

Према вестима из Њујорка, међу последњим жртвама немачког сумарена има и 13 Американаца. Вашингтонска влада чека званичан извештај, да би упутила оштар протест немачкој влади.

Шаљиво вече.

Одложено „Концертно Вече“, супрузи Станисављевић приређују данас, 15. јануара, у кафани „Авероф“ — испод војне поште. Програм одабран и шаљив. По четак у 9 часова вече.

Криза аустријских и немачких листова.

Из Берна јављају, да је у месецу децембру забрањено 18 листова и часописа немачких. Око

Позивају се да представу

Позивају се да представу канцеларији Владних Комесара на дан 16 ов. мес. (понедељак) у 9 часова пре подне, г. г. Андра Старчевић, управ. поште, Јован Ђирић учитељ, Велизар Ашковић архивар суда, Ваца Богојевић трг., Миле Богојевић трг., Јевта Крљевић учитељ, сви из Тетова ради хитног посла.

Из канцеларије Владних Комесара, бр. 107.

Захвалност.

Сви рањени и болесни Срби у енглеским болницама у Вертекопу моле нас да изјавимо њихову велику захвалност, не само за усрдну негу него и на разним покловима и честиткама о нашим празницима, особљу ових болница и Енгл. Црв. Крсту, што ми радо чинимо и у њихово и у своје име. Велика хвала свима племенитим Енглезима: лекарима, сестрама и осталом особљу ових болница од њихових ратних другова Срба.

Рањеници и болесници из француске резервне болнице број 14 сектор 502, шатор 22, изјављују дубоку захвалност г. Дој. Пели и нашој заузимљивој сестри Графје која се трудила да нам укаже што већу и бољу негу. Тако исто благодаримо сержану Колумби који се старао за примерну частоту.

Српске књиге.

„На помолу“, од Иве Ђанкића; „Са српског фронта“, од Ђ. Д. Заревкића; Речавци Стевановића; „Први корак ка франц. језику“, од Ж. Томића; Календари срп. цени на финој хартији могу се добити у продавници дувани у ресторани „Београд“, на веју, улца „Нива“ бр. 35 1—3.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Из Беча јављају, да је председник мађарског парламента по повратку из Беча, изјавио да ће се конференције председника парламента наста

Повлачење немачких трупа

Берн, 15. јан.

Из Берлина се сазнаје, да је немачки генералштаб наредио опозивање немачких трупа са балканског фронта. Оне ће се заменити бугарским трупама. Држи се да су и немачке трупе под Ма-

Конференција у Лондону

Лондон, 15. јануара

Јуче је у Долинг Стркту држана дуга ратна конференција под председништвом г. Лојда Џорџа. Решено је, да се одмах употребе сва средства Енглеске у људству.

Повлачење немачких трупа

Берн, 15. јан.

Из Берлина се сазнаје, да је немачки генералштаб наредио опозивање немачких трупа са балканског фронта. Оне ће се заменити бугарским трупама. Држи се да су и немачке трупе под Ма-

проучавао је српску књижевност, те и на том пољу дао прилога, који ће увек бити од вредности.

Миодраг Мил. Витковић такође је млади живот дао бранећи отаџбину. Познат је нарочито по стиховима у нашим омладинским и политичким листовима. Родољуб и речју и делом, оставио је дубоку и лепу успомену код свих који су га знали по животу и по раду.

Изгубили смо и људе мање познате, али ипак корисне раднике на књижи и на просветним пословима. У току рата умрли су Љубисав Петровић — Љубињак, писац *Девојачке клетве* и *Суђаја*, и Дим. Глигорић — Сокољанин, познат по својим песмама поглавито у *Делу* и неким дневним листовима. Објавица

су се одужили свом роду колико су могли и умели.

Од губитака у стручним радницима да најпре поменем смрт старог Момчила Иванчића, па онда два млађа губитка: Уроша Петровића доц. универзитета и Николе Антуле гвми. професора. Иванчић је много урадио на историји наше књижевности и на прибирању грађе за велики речник Академије Наука, а оба поменута млада писца, људи од дара, јаке спреме, духа и разумевања, били су с успехом почели проучавање наше књижевности, и умрли су онда, кад је тек било настало доба, да дају плодове своје спреме.

Педагошка књижевност изгубила је велики број младих, идеалних радника и, од старијих,

Уроша Благојевића, председника Учитељскога Удружења.

Од бољих млађих историчара умро је Коста Костић; од богословских писаца Стеван Веселиновић ректор Богословије Св. Саве, Петар Протић и Аксентије Обрадовић.

Поред свих овде поменутих, легле су у преран гроб гроб још многе десетине старијих и млађих књижевних и просветних радника, мање познатих а више стручних, који ће се достојно ожалити, тек кад се буду сви гробови пребројали, и кад се сваком буде признала жртва којју је принео за величину отаџбине.

Још само неколико редака, у право исправка једне крупније оманке. У 5 ом ступцу броја од

10. јануара изостао је цео овај став:

„Нема довољно података ни о нашим књижевним радницима. М. Јанковићева, Д. Марковићева и Ј. Спасићка остале су у Србији; Јелена Јов. Димитрајевићка избегла је из Београда, када је бомбардован, али није од себе давала јавна; Исидора Секулаћ-Стремица пружила је туђинцима неколика обавештења о нашем страдању.“

Било би неправдо, да овај став остане необјављен. У толико више, што у првом опширнијем књижевном прегледу који се објављује у Солуну не сме остати непоменуто име ни наших песника, од којих је једна (Јелена, у роману *Нове*) с много љубави и умешности насљикала тај град, у чијој су околини данас, место

некадањег боланог Дојчина, без мало сви представници целог једног народа, који има више од седамдесет рана.

31. дец. 1916

ПОШТА За Србију

— Душан Ђ. Шабинче из Лесковца јавља овоме брату Мили Тошићу новинару из Београда да је здрав и жив и моли да јавести његове код куће о његовом здрављу, одговор чека преко Црвеног Крста на пошту бр. 999.

— Јерохамин Карије трг. из Лесковца ср. лесковачки округ врањски, јавља својима код куће да је здрав за сад и моли за одговор како су код куће преко Црвеног Крста на пошту бр. 4.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу Атлас кноск Бел а Кула

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28-30

151-

ХАРТИЈА

ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — инвартана и неинвартана. Коверти, Упијајућа хартија;

ХАРТИЈА

ИМТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, равне каквоће.

ХАРТИЈА

ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за лакша и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОВО

СПРОЋУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН

ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутрија и за повез књига и протокола.

КАРТОН

БРИСТОЛ бео и у боји за штампање посетница у ванредно лепим мустрама.

МАШИНЕ

ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксијенци.

ЦЕНЕ ИСПОД ОВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ 42-60

СИНОВИ Г. А. ВРЕРА И К. ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ.

Одежнантиерије, чарапа, бижутерије, марсов, чинчава, панталона, платна, мушета. Париски артикала, женске конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Књига	Дим. 1.—
„	Глубок	„ 0.80
„	Јак	„ 0.85
„	Афрос	„ 0.50

130—

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ИЕСИД

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских налета од пилша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике ширине од шевота, габардана и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 72—

СРПСКИ ДУВАН

УПРАВЕ СРПСКИХ ДРЖ.

МОНОПОЛА

продаје се

ЗА СРПСКЕ ПАРЕ

у

МАГАЦИНУ АГЕНЦИЈЕ

„ГУСЛАР“

у улици Кондукторне број 30, издуже од хотела „Олимпос“ на франц. штабу.

4-20

ПРОДАЈА ВИНА

РАДЊА

МИША ПОЛИЋЕВИЋ И КОМП.

лобила је велику количину тајландских вина, као: Марсала, Барбарато, Везув и бело Деиаста. Продаја у флашама по умереним ценама.

Магазин се налази на кеју 10 франц. Генерал-Штаба. 32.

Стовариште

израђеног дувана, цигара и цигарета

J. ВАСТОС

Чист Хава Енетра-Фина

Ставља на знање својој поштованој војној клијенти да је француска тубена кућа J. Вастос отворила стовариште цигара и цигарета у белом пакетићу, чисти Хава, нарочито за господу официре, као и у цигарним и ружичастим пакетићима.

Стовариште се налази у улици Победе (Ники) Бр. 39.

Продаја искључиво само за војничке савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно. 46—

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње лекови. — Управник болнице за заразне болести

Према сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — од 2—4 по подне у своме стану Улица престоло, наследника Борја бр. 35 — у поредној ул. са булеваром краља Ковстантина

Поткожно убризгавање Неокалваргана као и новог француског препарата „Galyl“ противу сифилиса. 66—

Атинска Банка

има част известити публици, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила језну филијалу

у две улице која чина угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе лажичке изваца њихових порезама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици и свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране новце, емисију кредитних писменица; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске наконе и исплате купона итд.

Осам тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депозовање новчаних прилога која су му намењени.

ДОБРА ВЕСТ!

Дирекција „Беле Куле“ част је известити г. г. српске официре, да је опет отворила свој ковал „Вариете Беле Куле“ групом од 24 артиста, најбољима, који се вадзе у Солуну. Међу артистима је и српски дует: Антонија Жујанић и Коста Илић.

Ко хоће да проведе пријатно вече, нека дође у вариете „Беле Куле“.

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

БЕОГРАД

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морској пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда јер за радњу узели Српкињу куварницу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Певачица, гулац, кулбастике, пикетије, пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику

Јела чисто српска са свињском машћу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Купаћемо чисту српску каву,

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин

Васа Златаревић, ресторатор

27—

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите ове цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најјупускије цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 86—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на кеју до бископија „Пате“ (средњи)

Обавља ове банкарске, трговачке и транспортне послове: Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштом или упућеницама у свима монетама.

Уз сваку пошљак треба нам јавити тачну адресу којима новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 86 —

УПРАВА

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ БРУХА САЛТИЕЛА И С. СКАШИ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверовајте наше мењачке и банкарске послове, јер одликује својом солидном и култантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 94—

Најбоље и најјупускије су

Улица Франк 31 80— —2 Солун.